

การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสาร
ทางสื่อมวลชนของชาวไทยมุสลิม
ในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดย

นายจิระพันธ์ เดมะ

ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ชื่องานวิจัย	การศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ข่าวสารทางสื่อมวลชน ของชาวไทยมุสลิมในเขต 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้
ผู้วิจัย	นายจิระพันธ์ เคมะ
สาขาวิชา	เทคโนโลยีและสื่อสารการศึกษา
ปีการศึกษา	2536

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและองค์ประกอบที่มีอิทธิพลในการรับและบริโภคข่าวสารข้อมูลจากสื่อมวลชนของชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างจากชุมชนต่างๆจำนวน 500 คน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายจากประชากรที่เป็นชาวไทยมุสลิมที่มีสถานภาพทางสังคมต่างๆ จากจังหวัดปัตตานี ยะลา นราธิวาส สตูล และสงขลา ทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างด้วยการสัมภาษณ์ แล้วนำมาพิจารณากรอบในแบบบันทึกข้อมูลการวิจัย นำข้อมูลมาประมวลและวิเคราะห์ทั้งในมิติเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ ซึ่งผลการวิจัยพบว่า สภาพการรับและบริโภคข่าวสารข้อมูลจากสื่อมวลชนของชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้สรุปได้ดังนี้

1. สภาพการมีเครื่องมืออุปกรณ์ในการรับหรือบริโภคข่าวสารข้อมูลจากสื่อมวลชน เช่น เครื่องรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ มีเครื่องรับในครอบครองเกือบทุกบ้าน โดยมีอัตราเฉลี่ยประมาณ 1.7 เครื่องต่อครอบครัว และมีเครื่องรับสัญญาณวิทยุกระจายเสียงมากกว่าเครื่องรับสัญญาณวิทยุโทรทัศน์เล็กน้อย
2. สภาพการรับและบริโภคข่าวสารข้อมูลจากสถานีวิทยุโทรทัศน์ กลุ่มตัวอย่างนิยมรับและบริโภคจากทุกสถานีในประเทศไทยและบางสถานีจากประเทศมาเลเซีย สถานีวิทยุโทรทัศน์ที่ได้รับความนิยมมากที่สุดคือ สถานีวิทยุโทรทัศน์ช่อง 3 รองลงมาเป็นช่อง 7 ช่อง 5 ช่อง 9 ช่อง 11 และช่องอื่นๆตามลำดับ (จากมาเลเซีย และอื่นๆ)
3. สภาพการรับและบริโภคข่าวสารข้อมูลจากสื่อมวลชนประเภทหนังสือพิมพ์รายวัน นิยมหนังสือพิมพ์ประเภทยอดนิยม(Popular Newspaper)มากกว่าหนังสือพิมพ์ประเภทมาตรฐาน(Standard Newspaper) มีการรับเป็นครั้งคราวสูงกว่าการรับ

เป็นประจำ หนังสือพิมพ์ไทยรัฐเป็นหนังสือพิมพ์รายวันที่ได้รับความนิยมมากที่สุด รองลงมาเป็นหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ มติชน และ หนังสือพิมพ์ที่มีชื่ออื่นๆ ตามลำดับ

4. สภาพการรับ และบริโภคว่าสารข้อมูลจากสื่อมวลชนประเภทสื่อสิ่งพิมพ์ ประเภท วารสาร หรือนิตยสาร และประเภทโปสเตอร์ หรือเอกสารแผ่นปลิว อยู่ในระดับปานกลางเมื่อเปรียบเทียบกับสื่อมวลชนประเภทอื่นๆ ส่วนด้านสภาพการให้ความเชื่อถือต่อสื่อสิ่งพิมพ์พบว่า ชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความเชื่อถือต่อสื่อสิ่งพิมพ์ที่เป็นของทางราชการมากที่สุด รองลงมาเป็นของภาคเอกชน และองค์การการกุศลภาคเอกชน ตามลำดับ

5. สภาพการรับและบริโภคว่าสารข้อมูลจากสื่อมวลชนประเภท หอกระจายข่าว หรือ เสียงตามสายพบว่า อยู่ในระดับค่อนข้างต่ำ หรือ บริโภคค่อนข้างน้อย เพราะเป็นสื่อที่มีกระจายไม่ทั่วถึงทุกชุมชน ส่วนทัศนคติต่อสื่อมวลชนประเภทนี้พบว่า ชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้เห็นว่า เป็นสื่อที่มีประโยชน์ หากได้รับการจัดการที่ดีมีคุณภาพ มีการจัดอย่างต่อเนื่อง และมีกระจายครบทุกชุมชน

6. องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับ และบริโภคว่าสารข้อมูลจากสื่อมวลชนแต่ละประเภทของชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่า องค์ประกอบด้าน ความเป็นสื่อที่มีความน่าเชื่อถือสูง และองค์ประกอบด้าน การมีภาพลักษณ์ที่ดีของสื่อมวลชน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่จะส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกรับ และบริโภคว่าสารข้อมูลจากสื่อมวลชนแต่ละประเภท

7. องค์ประกอบภายในด้านเนื้อหาสาระ ที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับ หรือบริโภคว่าสารข้อมูลของชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขึ้นอยู่กับประกอบดังต่อไปนี้

7.1 ประเภทของเนื้อหาสาระ : เนื้อหาสาระที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับ และบริโภคว่าสารข้อมูลของชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้พบว่า คุณลักษณะภายในของเนื้อหาสาระ ประเภท ข่าวการเมือง เป็นองค์ประกอบที่ส่งผลต่อการเลือกรับและบริโภคมามากที่สุด รองลงมาเป็น ข่าวและเหตุการณ์ประจำวัน การบันเทิงต่างๆ ข่าวและเหตุการณ์ท้องถิ่น ข่าวการศึกษา สารคดีหรือบทความ การอาชีพ

หรือเศรษฐกิจ สาธารณสุข หรือสุขภาพอนามัย และ ข่าวกีฬา ตามลำดับ ส่วนเหตุผลที่ชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ใช้ประกอบในการพิจารณาเลือกรับ และ บริโภค พบว่า เหตุผลด้าน เห็นว่ามีประโยชน์ สำคัญที่สุด รองลงมาเป็น สามารถนำมาประดับความรู้ของตนได้ มีผลกระทบต่อตนเองหรือสังคมของตน มีผลกระทบต่อสังคมทั่วไป มีความสดทันต่อเหตุการณ์ และ ให้ความบันเทิง สนุกเพลิดเพลิน คลายเครียด ตามลำดับ

7.2 องค์ประกอบด้านภาษา : ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอเนื้อหาสาระหรือ ข่าวสารข้อมูลของสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับและบริโภคข่าวสารข้อมูล พบว่า ภาษาที่ใช้ในการนำเสนอที่เป็นภาษามลายูกลาง มีอิทธิพลต่อการเลือกรับและบริโภคมากที่สุด รองลงมาเป็น ภาษาไทยกลาง ภาษาไทยปักษ์ใต้ ภาษามลายูท้องถิ่น และภาษาไทย-มลายูปนกัน ตามลำดับ ส่วนคุณลักษณะการใช้ หรือระดับของการใช้ภาษาในการนำเสนอ พบว่า ชอบแนวการใช้ภาษาที่เป็นมาตรฐาน (ภาษาเขียน) มากที่สุด รองลงมา เป็น ภาษาพูด และภาษาถิ่นตามลำดับ

7.3 องค์ประกอบด้านความน่าเชื่อถือในตัวสื่อ : องค์ประกอบด้านความน่าเชื่อถือในตัวสื่อที่มีอิทธิพลต่อการเลือกรับและบริโภคข่าวสารข้อมูลพบว่า ข่าวสารข้อมูลที่มีการระบุแหล่งที่มาอย่างชัดเจน ได้รับความน่าเชื่อถือมากที่สุด รองลงมาเป็น ข่าวของทางราชการ ข่าวที่มีภาพประกอบเหตุการณ์ และ ข่าวที่รายงานโดยประชาชนทั่วไป ได้รับการให้ความน่าเชื่อถือตามลำดับ

8. องค์ประกอบภายนอกที่มีอิทธิพลต่อการรับ และบริโภคข่าวสารข้อมูลจากสื่อมวลชนของชาวไทยมุสลิมใน 5 จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีดังนี้

8.1 องค์ประกอบด้านการแนะนำของบุคคลรอบข้าง พบว่า การแนะนำของเพื่อน และข้าราชการ เป็นองค์ประกอบภายนอกที่มีอิทธิพลสูงต่อการเลือกรับ และบริโภคข่าวสารข้อมูลจากสื่อมวลชนประเภทต่างๆ

8.2 องค์ประกอบด้านเวลา พบว่า เวลาที่มีโอกาสรับและบริโภคข่าวสารข้อมูลมากที่สุดได้แก่วัน ศุกร์ มากที่สุด รองลงมาเป็น วันเสาร์ — อาทิตย์ และเวลาว่างจากการงานของทุกวันตามลำดับ

ABSTRACT

The purpose of this research was to find out the conditions and the influencing factors on selecting and consuming the messages from mass media of Thai Muslims dwelling in 5 southern bordering provinces of Thailand. A 500 samples were randomized from 20 Muslims communities in the urban and suburban areas of Pattani, Yala, Narathiwat, Satun and Songkla. The data were submitted and analyzed in both of quality and quantity aspects through interviewing and questionnaires to the samples. Then the data were reviewed analyzed and statistical manipulated by using SPSS. The findings are shown as follows :-

1. The statistic number of holding the mass media broadcasting - receiving equipment, such as radio receivers and television receivers were at high proportion. The proportion of the holding was 1.7 unit per a sample. The households with television receivers were more than the radio receivers.

2. The samples were most preferred to select and consume the programs from Thai television to the channel 3, and step-down preferred to the Thai Television channel 7, 5, 9, 11, and the other stations.

3. The samples were tending to prefer the popular type of newspaper than the standard type of newspaper. Condition of holding the newspaper of the samples were being non-permanent consumers more than the permanent and most were being loyal-branded consumers. The most preferred was Thai Raht (นสพ.ไทยรัฐ), and step down preferred to Daily News (นสพ.เดลินิวส์), Matichon (นสพ.มติชน) and the other brand names available in the southern part of Thailand.

4. The status of selecting and consumption to the journals, magazines, posters or leaflets, were less than the newspapers and at medium level if

compared to all type of mass media. The samples tended to trust these kinds of mass media which produced by the governmental organizations more than of the private sector's and NGO. agencies.

5. The status of selecting and consumption to the village's news transmission tower (หอกระจายข่าว) or the in-house Audio P.A. intercommunication media (เสียงตามสาย), were at low level if compared to the other types of mass media. The rationale was because of these type of mass media were not facilitated to rest of the villages in 5 southern bordering provinces. If these types of mass media were facilitated to every village and were being well managed, it is believed that they would have more influence on the dwellers.

6. The influential factor on selection and consumption of the news and information of the samples was the internal factors of each media. The internal factors were the sense of being trustworthy, preferable and good image of each source.

7. The internal factor of the message which influencing on selecting and consuming to the mass media were found as the following :-

7.1 Type of the message, the most influencing type of the message from mass media which influence on selecting and consumption of the samples were the Political News. Step down influencing were General Daily News and Events, Entertainment, Local News and Events, Educational News, Documentaries, or Fictions or Articles, Vocational and Economics, Health and Hygiene and Sport News. The rational based on the selection and consumption to the news and information from mass media were orderly from the value perspective to receive, to gain more knowledge, impact on him or herself and the society, being the hot and update news or information, and be able to entertain.

7.2 Type of the Language, the most influencing type of language used by mass media which influence on selection and consumption of the samples were

the southern Thai dialect. Then step down influenced were the standard Thai language, the standard Malay language, mixed Thai - Malay language, and Malay dialect. For the style of using language, the samples most preferred to the standard style more than spoken language and dialect style.

7.3 Samples tend to trust any news or information which clearly shows the news or information source. The most trusting source was any source of news or information which can illustrate the picture of the event, then followed by the governmental agency, and the last was general people (not being any an official news reporter).

8. The external factors which influenced on selection and consumption news and information to the samples were found as follows :-

8.1 The suggestions of the other people to select or consumption any news or information. The most influential was the close colleague, followed by the government officers.

8.2 Time factor which influenced on selection and consumption any news and information found was individual free time. Friday was the most influencing followed by the weekend and leisure times.